

Opgørelse af taxameterforhøjelsen til humaniora og samfundsvidenskab 2013

13. december 2013

1. Indledning

Partierne bag globaliseringsaftalen af 5. november 2009 besluttede at gennemføre en forhøjelse af taxameteret (takstgruppe 1) pr. STÅ til humaniora og samfundsvidenskab på 4.180 kr. i 2010, 4.775 kr. i 2011 og 5.000 kr. i 2012. Forhøjelsen er herefter med finansloven for 2013 videreført for perioden 2013-2015. Med finansloven for 2014 videreføres forhøjelsen til 2016.

Dette notat beskriver, i hvilken udstrækning taxameterløftet indtil nu har haft en effekt på antallet af undervisnings- og vejledningstimer og forskningsbaseret undervisning på baggrund af universiteternes seneste indberetning fra oktober 2013. Notatet sammenligner således udviklingen fra sidste opgørelse til opgørelsen i år, dvs. perioden 2009/10-2011/12 i forhold til perioden 2009/10-2012/13.¹ Først præsenteres den samlede vurdering i *afsnit 2*. Dernæst følger et overblik over den generelle udvikling i *afsnit 3*. Dernæst beskrives de anvendte indikatorer i *afsnit 4*, og til sidst præsenteres konkrete data for hvert enkelt universitet med bemærkninger til den konkrete udvikling i *afsnit 5*.

2. Samlet vurdering

Universiteterne har i de anvendte opgørelser indberettet tal for følgende to indikatorer:

1. Antal undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS på uddannelsen fordelt på henholdsvis:
 - a) undervisning (forelæsninger, holdtimer, øvelsestimer og lignende)
 - b) vejledning
2. Antal VIP og DVIP-årsværk, der underviser på den enkelte uddannelse, og på baggrund heraf beregnes VIP/DVIP-ratioen for uddannelsen (VIP og DVIP betegner henholdsvis fastansatte forskere og deltidsansatte uden forskningsforpligtelse)

Herudover har universiteterne indberettet antallet af studerende (bestand) for den enkelte uddannelse.

¹ Der er forskel på, om universiteterne har indberettet pr kalenderår eller pr. studieår. I det følgende præsenteres alle år af hensyn til formidlingen dog som henholdsvis 2009/2010, 2011/2012 og 2012/2013 uagtet denne forskel.

Styrelsen for Videregående Uddannelser

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 7231 7800
Telefax 7231 7801
E-post ui@ui.dk
Netsted www.fivu.dk
CVR-nr. 3404 2012

I 2009 blev det i forbindelse med drøftelserne af, hvordan effekten af taxameterforhøjelsen skulle måles, aftalt, at universiteterne, udover de fælles indikatorer, kunne fastsætte yderligere supplerende indikatorer, hvis de fandt det relevant. AAU, KU og SDU fastsatte oprindeligt yderligere supplerende indikatorer. Det er kun KU og SDU, som har fortsat valgt fortsat at opgøre de supplerende indikatorer. Opgørelsen af disse præsenteres i *afsnit 5* under beskrivelse af data for de enkelte universiteter.

Den samlede vurdering er følgende:

Generelt har de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser, der indgår i opgørelsen, fået flere undervisnings- og vejledningstimer, både i forhold til sidste måling samt i forhold til udgangspunktet. Forskerdækningen er også forbedret siden sidste måling, men i mindre omfang. Der er generelt større/større udsving i graden af forbedring fra uddannelse til uddannelse, ligesom der er nogle uddannelser, der ikke har opnået en forbedring.

Uddybende vurdering i forhold til udvikling i antal undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS

For både bachelor- og kandidatuddannelser gælder det, at det særligt er uddannelser med lavt timeantal i udgangspunktet 09/10, som har haft en stigning.

Bachelor: *Gennemsnittet i antal undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS var for bacheloruddannelser i 09/10 278 timer pr. 60 ECTS. Ser man på udviklingen for de uddannelser, som i 09/10 havde et timeantal under gennemsnittet, har de haft en gennemsnitlig stigning på 26 pct. i perioden 09/10-12/13, svarende til gennemsnitligt 53 timer ekstra pr. 60 ECTS. Til sammenligning har den gennemsnitlige stigning for de uddannelser, som i 09/10 havde et timeantal over gennemsnittet, været 1 pct., svarende til gennemsnitligt 5 timer ekstra.*

For de uddannelser, som i udgangspunktet havde timeantal under gennemsnittet på 278, har godt 20 pct. øget timeantallet, så de nu ligger over de 278 timer. 80 pct. af uddannelserne har således på trods af stigningen stadig timer under det niveau, som var gennemsnittet i 09/10.

De uddannelser, som i 09/10 havde det højeste timeantal pr. 60 ECTS, har stadig i dag det højeste timeantal. Dette gælder f.eks. bacheloruddannelsen i økonomi på KU, som i 12/13 har 551 timer pr. 60 ECTS. Herudover er det en række uddannelser på SDU og AU, som har meget høje timeantal. Det er primært samfundsvidenskabelige uddannelser, som har høje timeantal, dvs. økonomi (486), HA (jur.) (453), HA (421) og Jura (453) – alle på SDU - og Economics and BA, Intl. Economic Consulting (423) og økonomi (454) – begge på AU -, men også 2 humanistiske uddannelser BA negot. i arabisk (463) og kinesisk (439) fra SDU har høje timeantal.

Kandidat: *Gennemsnittet i antal undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS var for kandidatuddannelser i 09/10 166 timer pr. 60 ECTS. Ser man på udviklingen for de uddannelser, som i 09/10 havde et timeantal under gennemsnittet, har de haft en gennemsnitlig stigning på 57 pct., svarende til 47 timer pr. 60 ECTS. Til sammenligning har den gennemsnitlige stigning for de uddannelser, som i 09/10 havde et timeantal over gennemsnittet, været 1 pct., svarende til gennemsnitligt 3 timer ekstra pr. 60 ECTS.*

Halvdelen af kandidatuddannelserne, som i 09/10 lå under gennemsnittet på 166 timer har i 12/13 et timeantal over de 166 timer. Turisme på AAU (202 pct. stigning), politik og administration på RUC (110 pct. stigning), og nordisk på AU (91 pct. stigning) har haft meget store procentvise stigninger. Der er 3 uddannelser, som stadig ligger lavt i timeantallet, pga. af ingen eller lille vækst, og det er engelsk almen på AAU (95 timer), engelsk på KU(87 timer), og filosofi på KU(110 timer). Filosofi har dog haft en vækst på 36 pct., svarende til 29 timer, men havde også det laveste udgangspunkt på 81 timer.

Godt 2/3 af de kandidatuddannelser, som i 09/10 havde undervisnings- og vejledningstimer over gennemsnittet på 166 timer, har frem til i dag haft et fald eller ingen ændring i timeantallet. Mange af disse uddannelser ligger dog stadig et godt stykke over det gennemsnitlige udgangspunkt. F.eks. har cand.merc.aud. på CBS haft et fald på 39 timer pr. 60 ECTS, men er stadig med 289 timer pr. 60 ECTS den kandidatuddannelse med det højeste antal timer. Også økonomi på KU har højt timeantal. Begge uddannelser har en stor studentermasse.

Det er styrelsens vurdering, at kvaliteten af data nogle steder er usikker, fordi nogle universiteter ikke har fulgt en konsistent opgørelsesmetode i hele perioden. Med virkning fra 2014/2015 har Uddannelsesministeriet igangsat et projekt om måling af udbuddet af blandt andet undervisnings- og vejledningstimer på de videregående uddannelser. Dette skal sikre ensartede definitioner og opgørelsesmetoder og dermed muliggøre sammenligninger på tværs af uddannelser, institutioner osv.

3. Overordnet udvikling

- 80 pct. af de målte uddannelser har som minimum en positiv udvikling på en af de to indikatorer. Dette er samme andel, som opgørelsen sidste år.
- 36 pct. af de målte uddannelser har haft en positiv udvikling i både antal undervisnings- og vejledningstimer og VIP/DVIP-ratio. Dette er en stigning på 12 procentpoint i forhold til opgørelsen sidste år, hvor andelen var 24 pct.
- 65 pct. af de målte uddannelser har haft en forbedring i antallet af undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS. Dette er en stigning på 8 procentpoint i forhold til opgørelsen sidste år, hvor tallet var 57 pct.
- De 65 pct. af de målte uddannelser, der har haft en forbedring i antallet af undervisnings- og vejledningstimer, svarer til, at 60 pct. af de studerende på de målte uddannelser har haft en forbedring i antallet af undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS.
- 50 pct. af de målte uddannelser har haft en forbedring af VIP/DVIP-ratioen i forhold til 2009. Dette er en stigning på 3 procentpoint i forhold til opgørelsen sidste år, hvor tallet var 47 pct.
- De 50 procent af de målte uddannelser, der har haft en forbedring af VIP/DVIP-ratioen svarer til, at stigningen i VIP/DVIP-ratioen har haft en effekt på 56 pct. af de studerende på de målte uddannelser.
- 57 pct. af de målte uddannelser har haft en stigning i antal VIP-årsværk. Dette er et fald på 2 procentpoint i forhold til sidste opgørelse, hvor tallet var 55 pct.

- På 20 pct. af de målte uddannelser har der hverken været en forbedring på antal undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS eller i VIP/DVIP-ratioen². Dette er samme andel som sidste opgørelse.
- De 115 uddannelser har en samlet bestand på 51.168 studerende. Antallet af studerende ved de 23 uddannelser uden forbedring på nogen af de målte indikatorer er 11.242. Den samlede andel af studerende, som ikke har oplevet en forbedring indenfor de to målte indikatorer udgør derfor 22 procent af den samlede bestand.

Nedenstående *tabel 1* viser antallet af uddannelser, hvor der har været en stigning på de enkelte indikatorer fordelt på hovedområder og procent af alle uddannelser.

Tabel 1. Antal uddannelser med stigning i indikatorer

	Stigning i undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS (indikator 1)		Stigning i VIP/DVIP-ratio (indikator 2)		Ingen forbedring i nogen af indikatorerne		Positiv effekt på indikator 1 eller 2		Antal uddannelser
	09/10-11/12	09/10-12/13	09/10-11/12	09/10-12/13	09/10-11/12	09/10-12/13	09/10-11/12	09/10-12/13	
									<i>Begge år</i>
Antal HUM	34	38	23	22	16	14	42	44	58
Pct. HUM	59%	66%	40%	38%	28%	24%	72%	76%	100%
Antal SAMF	32	37	31	36	7	9	50	48	57
Pct. SAMF	56%	65%	54%	63%	12%	16%	88%	84%	100%
Antal i alt	66	75	54	58	23	23	92	92	115
Pct. i alt	57%	65%	47%	50%	20%	20%	80%	80%	100%

Note: Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning. Tilsvarende skal stigning i VIP/DVIP-ratioen mindst udgøre 0,04, før det tæller som en stigning.

Tabel 2 og 3 viser antallet af uddannelser, hvor der har været en stigning på de enkelte indikatorer fordelt på universiteter ved opgørelsen i år og ved sidste års opgørelse.

Tabel 2. Antal uddannelser med stigning fordelt på universitet

	Stigning i undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS (indikator 1)				Stigning i VIP/DVIP-ratio (indikator 2)				Antal uddannelser
	09/10-11/12		09/10-12/13		09/10-11/12		09/10-12/13		
AU	17	85%	14	70%	12	60%	13	65%	20
CBS	8	80%	8	80%	1	10%	3	30%	10
KU	15	75%	10	50%	7	35%	7	35%	20
RUC	7	37%	17	89%	11	58%	13	68%	19
SDU	3	12%	7	27%	13	50%	12	46%	26
AAU	16	80%	19	95%	10	50%	10	50%	20
Total	66	57%	75	65%	54	47%	58	50%	115

² I notatet er uddannelser uden forbedring defineret som uddannelser, hvor der ingen positiv udvikling er på nogen af indikatorerne. Ligeledes er uddannelser, hvor der er status quo på indikatorerne, registreret som uddannelser uden forbedring.

Note: Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning.
Tilsvarende skal stigning i VIP/DVIP-ratioen mindst udgøre 0,04 før det tæller som en stigning

Tabel 3. Antal uddannelser med stigning fordelt på universitet

	Hverken forbedring i indikator 1 eller 2				Positiv effekt på både indikator 1 og 2				Antal uddannelser Begge år
	09/10-11/12		09/10-12/13		09/10-11/12		09/10-12/13		
AU	2	10%	3	15%	11	55%	10	50%	20
CBS	2	20%	2	20%	1	10%	3	30%	10
KU	2	10%	7	35%	4	20%	4	20%	20
RUC	4	21%	-	0%	3	16%	11	58%	19
SDU	11	42%	11	42%	1	4%	4	15%	26
AAU	2	10%	-	0%	8	40%	9	45%	20
Total	23	20%	23	20%	28	24%	41	36%	115

Note: Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning.
Tilsvarende skal stigning i VIP/DVIP-ratioen mindst udgøre 0,04, før det tæller som en stigning.

4. Om indikatorerne og metoden

Indikator 1: Undervisnings- og vejledningstimer

Undervisningskvalitet handler om mere end antallet af konfrontationstimer, og taxameterløftet er således også anvendt til at forbedre undervisningen på andre måder, f.eks. via mindre undervisningshold, nye undervisningsformer, efteruddannelse af undervisere eller anvendelse af it i undervisningen, hvilket ikke kan aflæses i målingen af denne indikator. Opgørelsen viser antallet af undervisnings- og vejledningstimer i ét samlet tal, selvom en vejledningstime ofte vil være mere ressourcekrævende end en undervisningstime, ligesom der er ikke er taget højde for holdstørrelse mv. Udviklingen i både undervisningstimer og vejledningstimer på den enkelte uddannelse præsenteres i *afsnit 5*.

Indikator 2: VIP/DVIP- ratioen for uddannelsen

VIP/DVIP-ratioen måler forholdet mellem fastansat videnskabeligt personale og deltidsansat personale uden forskningsforpligtelse med det formål at vurdere forskningsbaseringen af undervisningen på den enkelte uddannelse. Det bør dog i den forbindelse bemærkes, at kategorien DVIP omfatter en bred gruppe, som også kan indeholde videnskabeligt personale, såsom læger, aktive forskere fra et andet universitet mv. Usikkerheden ved denne indikator er, at hvis både antal VIP'er og DVIP'er stiger, vil ratioen ikke ændre sig. Udviklingen for begge indikatorer kan ses under præsentation af data for det enkelte universitet i *afsnit 5*.

Generelt om metoden

Det ligger inden for universiteternes selvstyre at tilrettelægge den enkelte uddannelse mv. Der kan derfor være faglige begrundelser for, at nogle uddannelser har færre eller flere undervisningstimer og /eller større eller mindre forskningsdækning. Et opmærksomhedspunkt er desuden, at indikatorerne kan have indbyrdes modsatrettede effekter. Eksempelvis kan ansættelse af flere DVIP'er på universite-

terne betyde flere undervisningstimer til de studerende, men vil samtidig betyde et fald i VIP/DVIP-ratioen.

Udgangspunktet for igangsættelsen af målingerne var at kunne måle udviklingen på det enkelte universitet. Der er derfor metodiske forskelle i, hvordan universiteterne har valgt at opgøre de enkelte indikatorer. Disse opgørelsesforskelle betyder, at det metodisk er u hensigtsmæssigt at foretage direkte sammenligninger af data på tværs af både uddannelser, hovedområder og universiteter, f.eks. sammenligninger af antallet af undervisningstimer på danskstudierne på forskellige universiteter.

Der måles samlet på 115 uddannelser, fordelt på de 6 universiteter, som tilbyder humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser. Universiteterne har i enkelte tilfælde foretaget rettelser af allerede indberettede tal i forbindelse med opgørelsen sidste år, hvilket betyder, at tallene for perioden 2009/10-2011/12 adskiller sig en anelse fra de tal, som styrelsen offentliggjorde for denne periode i forbindelse med sidste opgørelse.

I notatet er uddannelser uden forbedring defineret som uddannelser, hvor der ingen positiv udvikling er på nogen af indikatorerne. Ligeledes er uddannelser, hvor der er status quo på indikatorerne, registreret som uddannelser uden forbedring.

5. Opgørelser over de enkelte universiteter

Aarhus Universitet, opgørelse af udvikling i undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS

	Undervisning (timer)			Vejledning (timer)			Samlet stigning (timer) 09/10-11/12	Samlet stigning (timer) 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
Historie	250,7	266,0	268,0	9,3	9,2	9,3	15,2	17,3	400
Engelsk og Kommunikation (IVK)	251,0	254,7	248,3	4,3	4,3	4,3	3,7	-2,7	253
Engelsk	245,3	259,0	279,0	7,5	5,6	7,5	11,8	33,7	315
Nordisk	205,7	263,0	292,0	3,3	7,1	3,3	61,1	86,3	333
Antropologi	165,1	217,0	254,7	10,0	11,3	11,4	53,2	91,0	275
HUM KAND									
Historie	130,0	144,0	181,5	20,5	23,0	20,5	16,5	51,5	199
Cand.ling.merc. (IVK)	157,0	200,0	216,5	13,0	13,0	13,0	43,0	59,5	286
Engelsk	72,5	96,0	148,5	16,5	15,5	16,5	22,5	76,0	133
Nordisk	94,5	144,0	190,5	11,5	13,5	11,5	51,5	96,0	171
Pæd.psyk.	158,0	187,0	159,0	12,0	10,0	9,0	27,0	-2,0	1.039
SAMF BACH									
Økonomi	403,3	446,7	448,7	5,5	5,5	5,5	43,4	45,4	461
Jura	327,0	359,3	350,7	24,7	15,1	15,1	22,7	14,1	1.293
Psykologi	245,7	250,0	241,3	1,7	1,7	1,7	4,3	-4,4	642
Statskundskab	286,7	306,0	306,7	3,5	3,5	3,5	19,3	20,0	714
Economics and BA	412,2	412,2	419,2	3,3	3,3	3,8	-	7,5	599
SAMF KAND									
Økonomi	216,0	216,0	216,0	17,5	17,5	17,5	-	-	387
Jura	180,0	181,0	181,0	5,0	7,0	7,0	3,0	3,0	865

Psykologi	139,0	176,5	195,5	12,5	12,5	12,5	37,5	56,5	766
Statskundskab	135,0	135,0	135,0	24,5	24,5	24,5	-	-	506
Economics and BA, Intl. Econom- ic Cons.	235,5	235,5	234,0	11,5	12,6	11,4	1,1	-1,6	79

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Timetallet er eksklusiv underviser/vejleders forberedelsestid. Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning.

Ud af de 20 uddannelser på AU er der i år 14 uddannelser, der har haft en stigning i antallet af undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS. Sidste år var der 17 uddannelser med en stigning, og der er dermed overordnet tale om et fald. Det er dog værd at bemærke, at en række uddannelser har et væsentligt højere antal timer i år i forhold til 2009, særligt på de humanistiske uddannelser, f.eks. bacheloruddannelsen i antropologi og nordisk og kandidatuddannelsen i engelsk og nordisk med stigninger på hhv. 86, 91, 76 og 96 timer pr. 60 ECTS. Der er 2 uddannelser uden nogen udvikling og 4 uddannelser med et fald. Faldet er dog relativt lille. Det største fald er 4 timer pr. 60 ECTS på bacheloruddannelsen i psykologi.

AU kommenterer, at udsving i antallet af undervisnings- og vejledningstimer kan forekomme, når der af pædagogiske årsager afprøves andre undervisningsformer. Det kan eksempelvis være, at der er lidt færre forelæsningstimer til fordel for en prøveeksamen, e-læringselementer, aktiverende undervisningsformer, gruppearbejde med supervision, færre studerende på hold mv.

AU kommenterer desuden, at flere af uddannelserne bliver behandlet som værende én samlet uddannelse med en bachelor- og en kandidatdel. Der kan derfor godt være et lille fald på bachelordelen, der så opvejes af en stigning på kandidatdelen.

Aarhus Universitet, opgørelse af udvikling i VIP/DVIP-ratio

	VIP årsværk			DVIP årsværk			Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-11/12	Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
Historie	7,8	8,1	8,3	3,0	1,7	1,8	2,2	2,0	400
Engelsk og Kom- munikation (IVK)	0,7	0,8	1,5	2,5	2,7	4,7	-0,0	0,0	253
Engelsk	7,2	5,0	5,3	2,3	0,8	1,2	3,1	1,3	315
Nordisk	15,6	12,0	12,4	0,9	0,9	1,0	-4,0	-4,9	333
Antropologi	13,2	16,5	16,5	2,0	1,6	1,6	3,7	3,7	275
HUM KAND									
Historie	15,0	16,2	16,5	1,0	0,6	0,9	12,0	3,3	199
Cand.ling.merc. (IVK)	0,7	1,1	1,2	2,4	2,0	1,7	0,3	0,4	286
Engelsk	15,0	11,1	13,2	0,8	0,4	0,3	9,0	25,3	133
Nordisk	16,8	13,2	13,9	0,2	0,2	0,5	-18,0	-56,2	171
Pæd.psyk.	12,3	18,8	18,9	1,5	2,5	2,6	-0,7	-1,1	1.039
SAMF BACH									
Økonomi	4,7	4,6	5,1	0,3	0,1	0,2	30,3	9,8	461
Jura	1,6	2,0	1,6	2,7	2,6	3,3	0,2	-0,1	1.293
Psykologi	2,0	2,9	2,7	0,6	0,5	0,7	2,5	0,5	642
Statskundskab	4,1	4,2	4,0	0,5	0,6	0,7	-1,2	-2,6	714
Economics and BA	1,4	1,4	4,6	0,6	0,6	1,1	-	1,9	599

SAMF KAND									
Økonomi	6,8	7,9	7,6	0,2	0,3	0,1	-7,7	42,0	387
Jura	2,1	2,9	5,2	2,7	2,2	2,0	0,5	1,8	865
Psykologi	3,1	4,7	4,9	2,9	2,6	2,6	0,7	0,8	766
Statskundskab	8,0	7,1	7,8	0,3	0,1	0,2	44,3	12,3	506
Economics and BA, Intl. Econom- ic Cons.	0,7	0,7	3,2	0,1	0,1	0,6	-6,6	-7,9	79

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Opgørelsen viser antal VIP- og DVIP- årsværk, der underviser på den enkelte uddannelse. Stigning i VIP/DVIP-ratio skal mindst udgøre 0,04 før det tæller som en stigning.

Ud af de 20 uddannelser på AU har 13 haft en positiv udvikling i VIP/DVIP ratioen. Sidste år var der 12 uddannelser med en stigning. Der er 6 uddannelser, der har haft en negativ udvikling. En af disse uddannelser har dog haft en stigning i VIP-årsværk. Årsagen til, at ratioen er faldende på trods af en stigning i antallet af VIP er, at der samtidig har været en stigning i antallet af DVIP.

AU kommenterer, at udsving i VIP/DVIP ratioer i nogle tilfælde kan forklares med blandt andet undervisningsplanlægning, mens det i andre tilfælde skyldes, at en forøgelse af konfrontationstimer på kort sigt nødvendigvis må betyde en stigning i DVIP-timer, da der ikke på så kort tid kan skaffes videnskabeligt personale til den øgede undervisning.

Copenhagen Business School, opgørelse af udvikling i undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS

	Undervisning (timer)			Vejledning (timer)			Samlet stigning (timer) 09/10-11/12	Samlet stigning (timer) 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH Interkulturel Markedskomm.	178,0	251,9	264,9	2,0	0,1	1,6	72,0	86,4	662
HUM KAND Cand.ling.merc. (amerikansk/eng.)	147,0	108,3	200,0	13,5	14,5	14,0	-37,8	53,5	619
SAMF BACH Erhvervsjura, HA (jur.)	361,3	328,3	333,5	4,3	3,0	4,3	-34,3	-27,8	519
HA-komm.	171,3	229,6	222,0	4,3	5,7	5,2	59,7	51,6	388
Business, Language and Culture	178,9	204,3	255,9	5,1	5,0	4,5	25,4	76,5	336
Erhvervsøkonomi/HA.	261,2	264,3	345,4	2,2	2,2	2,5	3,1	84,4	1.652
SAMF KAND Cand.merc.aud	317,5	347,0	278,5	10,5	10,5	10,5	29,5	-39,0	1.016
MSc BLC	151,0	163,5	166,8	10,5	13,5	13,5	15,5	18,8	352
Cand.merc.	175,0	218,1	214,5	10,5	11,1	11,0	43,8	40,0	4.191
Cand.soc.	159,5	196,4	178,3	11,4	11,4	11,4	36,8	18,7	1.157

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Timetallet er eksklusiv underviser/vejleders forberedelsestid. Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning. Optællingen på CBS gælder kalenderåret 2012, hvilket svarer til tidligere års afgrænsning.

CBS bemærker, at indberetningen af timer i 2010, 2011 og 2012 er sket på baggrund af forskellig metode, hvorfor der kan være afvigelser i afgrænsningen af data over tid. Antallet af vejledningstimer på bachelorniveau er opgjort på baggrund af samlet bestand for studiet, hvilket vil undervurdere det reelle antal vejledningstimer, da vejledning overvejende sker på sidste semester på uddannelsen.

Antallet af vejledningstimer på kandidatniveau er opgjort på baggrund af registreringer af konkrete vejledningsaktiviteter og ændringer i forhold til niveauet 2011.

CBS har indberettet på 10 uddannelser, og ud af disse er der i år 8, der har haft en positiv udvikling i antallet af undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS. Det er samme andel som sidste år. Bacheloruddannelsen i interkulturel markeds kommunikation, Business, Language and Culture (BLC) og erhvervsøkonomi er de tre uddannelser med den største stigning på henholdsvis 86, 77 og 84 timer pr. 60 ECTS. Bacheloruddannelsen i erhvervsjura har haft en negativ udvikling begge år.

CBS kommenterer, at vejledningstimerne generelt er stabile for den samlede periode. Faldet i antallet af timer skal derfor ikke findes blandt vejledningstimerne.

Copenhagen Business School, opgørelse af udvikling i VIP/DVIP-ratio

	VIP årsværk			DVIP årsværk			Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-11/12	Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			

HUM BACH									
Interkulturel Markedskomm.	1,1	4,0	5,2	0,8	5,6	7,7	-0,7	-0,7	662
HUM KAND									
Cand.ling.merc. (amerikansk/eng.)	8,4	6,9	6,5	8,7	7,0	6,0	0,0	0,1	619
SAMF BACH									
Erhvervsjura, HA (jur.)	3,3	2,7	3,5	2,9	4,7	5,2	-0,6	-0,5	519
HA-komm.	3,0	2,8	2,6	3,3	4,9	5,6	-0,3	-0,4	388
Business, Language and Culture	7,8	4,7	5,0	6,1	5,0	4,9	-0,3	-0,3	336
Erhvervsøkonomi/HA.	11,1	13,3	15,1	26,6	27,0	26,5	0,1	0,2	1.652
SAMF KAND									
Cand.merc.aud	3,5	3,1	4,4	6,0	7,3	7,2	-0,2	0,0	1.016
MSc BLC	3,7	3,3	3,4	1,5	2,0	1,9	-0,8	-0,7	352
Cand.merc.	30,7	35,8	41,9	19,3	24,8	25,1	-0,1	0,1	4.191
Cand.soc.	5,2	6,1	6,7	1,0	3,0	3,9	-3,2	-3,5	1.157

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Opgørelsen viser antal VIP- og DVIP- årsværk, der underviser på den enkelte uddannelse. Stigning i VIP/DVIP-ratio skal mindst udgøre 0,04 før det tæller som en stigning.

Ud af de 10 uddannelser på CBS har 3 haft en stigning i VIP/DVIP-ratioen i forhold til 2009. Der er dog tale om relativt små stigninger. Sidste år havde én uddannelse haft en stigning. 6 uddannelser har haft et fald, 3 af disse har dog haft en stigning i antal VIP-årsværk. Selvom CBS har haft en stigning i VIP/DVIP-ratioen på 3 uddannelser, er der 6 uddannelser, hvor antal VIP-årsværk er steget i forhold til 2009.

Syddansk Universitet, opgørelse af udvikling i undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS

	Undervisning (timer)			Vejledning (timer)			Samlet stigning (timer) 09/10-11/12	Samlet stigning (timer) 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
BA. negot, arabisk	458,6	450,1	458,6	4,8	4,8	4,8	-8,5	-	438*
BA. negot, engelsk	352,8	343,1	353,1	5,6	5,6	5,6	-9,7	0,3	
BA. negot, spansk	366,0	356,1	400,8	5,6	5,6	5,6	-9,9	34,8	
BA. negot, tysk	366,0	356,1	400,8	5,6	5,6	5,6	-9,9	34,8	
BA. negot, int. turisme	369,6	369,8	369,8	5,6	5,6	5,6	0,2	0,2	25**
BA. negot, hotelmanagement	373,8	374,2	374,2	5,6	5,6	5,6	0,4	0,4	
BA. negot, kinesisk	438,3	430,8	434,5	4,2	4,2	4,2	-7,5	-3,8	101
Historie KoldingOdense	225,3	229,8	229,8	3,0	3,0	3,0	4,5	4,5	332
Dansk, Kolding/Odense	248,4	248,4	248,4	3,0	3,0	3,0	-	-	255
Sproglig og kulturel formidling	374,4	374,4	374,4	2,7	2,7	2,7	-	-	60
HUM KAND									
Cand.negot alle sprog	183,0	183,0	183,0	18,0	18,0	18,0	-	-	215
Cand.negot, int. turisme	223,8	224,0	224,0	18,5	18,5	18,5	0,2	0,2	166
Int. Virksom.komm.	182,0	182,0	182,0	8,5	8,5	8,5	-	-	288
Historie,KoldingOdense	169,0	162,5	162,5	11,9	11,9	11,9	-6,5	-6,5	141
Kultur og formidling	182,0	182,0	182,0	8,5	8,5	8,5	-	-	146
Mellemøstudier	156,0	156,0	156,0	13,4	13,4	13,4	-	-	109
SAMF BACH									
HA	418,0	408,0	415,0	6,0	6,0	6,0	-10,0	-3,0	2.218
HA.jur	435,0	340,0	450,0	3,0	3,0	3,0	-95,0	15,0	255
Jura	415,0	420,0	450,0	3,0	3,0	3,0	5,0	35,0	462
Statskundskab	388,0	350,0	353,0	3,0	3,0	3,0	-38,0	-35,0	270
Økonomi	455,0	485,0	483,0	3,0	3,0	3,0	30,0	28,0	188
SAMF KAND									
Cand.merc	203,0	203,0	203,0	7,0	7,0	7,0	-	-	1.387
Cand.merc.aud.	206,0	206,0	213,0	7,0	7,0	7,0	-	7,0	436
Cand.jur.	203,0	102,0	186,0	7,0	7,0	7,0	-101,0	-17,0	240
Cand.scient.pol.	203,0	90,0	135,0	7,0	7,0	7,0	-113,0	-68,0	143
Cand.oecon.	203,0	203,0	203,0	7,0	7,0	7,0	-	-	203

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Timetallet er eksklusiv underviser/vejleders forberedelsestid. Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning. *BA negot arabisk, engelsk, spansk og tysk har tilsammen 438 studerende. **BA negot international turisme og hotelmanagement har tilsammen 25 studerende

SDU har indberettet på 26 uddannelser. 7 af uddannelserne har haft en positiv udvikling i antallet af undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS. Dette er en stigning i forhold til sidste år, hvor der var 3 uddannelser med en stigning. BA negot. i spansk og tysk samt bacheloruddannelsen i jura og økonomi har haft de største stigninger på henholdsvis 35, 35, 35 og 28 timer pr. 60 ECTS. BA negot-uddannelserne har dog relativt få studerende og har derfor virkning for en forholdsvis afgrænset gruppe af studerende. Der er 6 uddannelser med en negativ udvikling. Bachelor- og kandidatuddannelsen i statskundskab har haft et fald i antallet af timer på hhv. 35 og 68 timer pr. 60 ECTS i forhold til 2009. Ud af de 26 uddannelser på SDU er der 13 uddannelser, der har samme antal timer eller haft en stigning på mindre end en time pr. 60 ECTS i forhold til 2009.

SDU vurderer, at timetallet er fastholdt på samme høje niveau som hidtil, og blandt andet har udbud af øvelsestimer i fire humanistiske fagelementer givet en stigning i

undervisningstimer på bachelor i negot. engelsk, ligesom ekstra øvelsestimer i to fagelementer har givet en stigning i undervisningstimer på bachelor i negot. arabisk. Desuden fremhæver SDU, at alle uddannelser har levet op til universitetets minimumsgaranti, der består af minimum 12 timers undervisning pr. uge i 13 uger pr. semester, og at der for de fleste uddannelser er tilbudt flere timer end minimumsgarantien.

Syddansk Universitet, opgørelse af udvikling i VIP/DVIP-ratio

	VIP Årsværk			DVIP Årsværk			Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-11/12	Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
BA. negot, arabisk	4,6	1,8	1,6	0,7	1,6	1,7	-6,0	-6,2	438*
BA. negot, engelsk	3,6	2,4	2,0	1,3	2,0	3,1	-1,7	-2,3	
BA. negot, spansk	3,0	1,9	1,7	0,7	1,3	1,7	-3,2	-3,6	
BA. negot, tysk	2,6	2,3	2,1	0,9	1,1	1,2	-0,6	-1,0	
BA. negot, int. turisme	2,6	2,5	2,3	1,1	0,7	1,0	1,2	-0,0	25**
BA. negot, hotelmanage- ment	2,6	1,5	0,5	0,9	0,4	0,1	0,5	3,5	
BA. negot, kinesisk	2,2	3,1	3,3	1,5	0,6	0,8	3,8	2,4	101
Historie Kolding/Odense	5,0	5,5	6,0	0,4	1,4	1,6	-8,1	-8,1	332
Dansk, Kolding/Odense	3,8	4,3	4,0	0,9	0,6	1,1	2,7	-0,5	255
Sproglig og kulturel formidling	4,3	4,8	3,3	1,2	0,6	1,5	4,1	-1,2	60
HUM KAND									
Cand.negot alle sprog	1,6	2,0	1,5	0,1	0,3	0,5	-5,7	-8,7	215
Cand.negot, int. turisme	0,8	1,0	1,3	-	0,3	-	Fald	-	166
Int. Virksom.komm.	3,3	2,0	1,8	0,7	0,5	0,5	-0,9	-1,3	288
Historie Kolding/Odense	2,4	3,1	1,8	-	-	0,0	-	Fald	141
Kultur og formidling	1,4	1,5	1,5	0,2	-	-	Stigning	Stigning	146
Mellemøstudier	1,3	1,3	1,4	-	0,1	-	Fald	-	109
SAMF BACH									
HA	5,9	6,5	9,1	4,6	1,8	1,8	2,3	3,8	2.218
HA.jur	1,2	2,2	1,9	1,2	0,4	0,7	4,6	1,8	255
Jura	1,8	1,8	1,9	0,7	0,8	0,7	-0,0	0,2	462
Statskundskab	1,8	2,3	2,5	0,6	0,2	0,0	11,8	60,3	270
Økonomi	2,0	2,2	2,7	0,4	0,3	0,5	2,1	0,1	188
SAMF KAND									
Cand.merc	7,0	8,5	9,9	0,8	1,5	0,4	-2,8	14,6	1.387
Cand.merc.aud.	1,1	1,8	1,4	1,4	0,8	1,0	1,6	0,6	436
Cand.jur.	2,5	3,2	2,1	1,8	3,2	2,9	-0,4	-0,6	240
Cand.scient.pol.	3,0	4,2	3,7	0,3	-	0,3	Stigning	3,7	143
Cand.oecon.	1,4	1,6	3,6	0,4	0,3	0,2	3,0	13,9	203

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser

Opgørelsen viser antal VIP- og DVIP- årsværk, der underviser på den enkelte uddannelse. Stigning i VIP/DVIP-ratio skal mindst udgøre 0,04, før det tæller som en stigning. I tilfælde, hvor undervisning varetages alene af VIP og VIP/DVIP-ratioen derfor ikke kan opgøres, er angivet "stigning" eller "fald". *BA negot arabisk, engelsk, spansk og tysk har tilsammen 438 studerende. **BA negot international turisme og hotelmanagement har tilsammen 25 studerende.

Ud af de 26 uddannelser på SDU har 12 uddannelser haft en stigning i VIP/DVIP ratioen. Sidste år var det 13 uddannelser. 12 uddannelser har haft et fald, 2 af disse har dog haft en stigning i antal VIP-årsværk. I alt har 15 uddannelser haft en stigning i antal VIP-årsværk i forhold til 2009.

SDU kommenterer, at det overordnede fald i perioden primært skyldes større udbyd af øvelsestimer, der varetages af DVIP samt flere studerende og dermed højere grad af holddeling, som kræver yderligere underviserressourcer, hvorfor deltidsundervisere kommer i spil. SDU fremhæver desuden, at fastlærerdækningen på de humanistiske uddannelser samlet set ligger på 79 pct. for studieåret 2012/13. De

vurderer derfor, at der fortsat er en tilfredsstillende forskningsdækning af undervisningen på de humanistiske uddannelser.

Supplerende indikatorer

Syddansk Universitet har udvalgt tre supplerende indikator på de samfundsvidenskabelige uddannelser: 1) Mindre samlæsning og øget valgudbud, 2) Reducering af holdstørrelser og 3) Øget pædagogisk indsats, herunder implementering af E-læring. Samtlige af de samfundsvidenskabelige uddannelser på SDU har haft en positiv udvikling i de supplerende indikatorer.

Aalborg Universitet, opgørelse af udvikling i undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS

	Undervisning (timer)			Vejledning (timer)			Samlet stigning (timer) 09/10-11/12	Samlet stigning (timer) 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
Engelsk almen	154,0	176,0	200,0	29,0	33,0	34,6	26,0	51,6	166
Engelsk Int. Studier	157,3	166,0	205,6	15,5	16,0	16,0	9,2	48,8	230
Dansk Sprog og Int. Virksomhedskommunikation	140,7	169,3	194,7	8,3	18,7	16,0	39,0	61,7	116
Psykologi	163,2	220,6	250,9	7,8	16,4	16,4	66,1	96,4	395
Psykologi	151,0	213,0	238,0	14,0	15,0	13,3	63,0	86,3	436
HUM KAND									
Engelsk almen	63,0	67,0	75,0	20,0	20,0	20,0	4,0	12,0	37
Sprog og International Virksom.kommunikation	87,3	83,8	121,0	29,0	27,0	27,0	-5,5	31,8	47
Psykologi	129,0	155,5	226,5	22,8	32,5	28,0	36,3	102,8	266
Turisme	56,0	100,0	218,0	24,5	24,5	25,5	44,0	163,0	252
Kultur, Kommunikation og Globalisering	219,0	264,0	292,0	25,5	25,5	28,0	45,0	75,5	294
SAMF BACH									
Økonomi/Oecon	151,0	187,3	190,3	21,7	25,0	25,0	39,7	42,6	75
Sociologi	159,0	183,0	204,7	28,7	28,7	23,7	24,0	40,7	474
Administration	188,3	190,3	214,0	20,7	30,0	30,0	11,3	35,0	406
Erhvervsjura/HA. Jur.	286,7	298,3	303,3	15,0	16,7	15,0	13,3	16,6	304
Erhvervsøkonomi/HA.	170,7	228,7	235,9	15,0	30,0	30,0	73,0	80,2	717
SAMF KAND									
Økonomi/Cand.Oecon	79,0	96,0	105,0	28,0	28,0	24,0	17,0	22,0	28
Sociologi	118,0	97,0	138,0	17,5	22,0	21,3	-16,5	23,8	125
Administration	82,5	106,5	117,0	15,0	31,0	31,0	40,0	50,5	119
Erhvervsjura /Cand.merc.jur.	238,0	213,0	193,3	17,5	20,0	20,0	-22,5	-42,2	47
Erhvervsøkonomi /Cand.merc	133,0	101,3	130,2	10,0	34,0	34,4	-7,7	21,6	390

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser
. Timetallet er eksklusiv underviser/vejleders forberedelsestid. Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning.

Ud af de 20 uddannelser på AAU har 19 uddannelser haft en positiv udvikling i antallet af undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS. Sidste år var det 16 uddannelser. Det er særligt de humanistiske, som har haft store stigninger, f.eks. har bacheloruddannelserne i sprog og international virksomhedskommunikation samt psykologi og kandidatuddannelserne i psykologi samt turisme haft stigninger på henholdsvis 96, 86, 103 og 163 timer pr. 60 ECTS i forhold til 2009. Kandidatuddannelsen i erhvervsjura er den eneste uddannelse på AAU, som har haft en negativ udvikling i forhold til 2009 på minus 42 timer.

AAU kommenterer, at faldet af undervisnings- og vejledningstimer på kandidatuddannelsen i erhvervsjura skyldes, at uddannelsen havde et meget højt udgangspunkt i 2009. Desuden fremhæver AAU, at taxameterforhøjelsen på erhvervsjura i stedet er gået til at give de studerende større valgfrihed med indførelse af flere valgfag, som kvalificerer til differentieret beskæftigelse efter endt kandidatuddannelse.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet på AAU har derudover iværksat en række tiltag i efteråret 2012 og foråret 2013 for at kunne tilbyde de studerende mere

forskningsbaseret undervisning, sikre at uddannelserne svarer til et fuldtidsstudie og for at øge læringsværdien af undervisningen med blandt andet målsætninger for antallet af undervisningstimer, udarbejdelse af deklARATIONER af studieaktiviteterne, forhøjelse af undervisningspligten, princip om øvelser mv. efter al forelæsningsaktivitet/kursusundervisning samt harmonisering af forberedelsesnormer.

Aalborg Universitet, opgørelse af udvikling i VIP/DVIP-ratio

	VIP årsværk			DVIP årsværk			Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-11/12	Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-12/13	Be- stand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
Engelsk almen	1,7	2,8	2,8	0,5	0,3	0,8	5,4	0,4	166
Engelsk Int. Studier	1,7	3,5	2,7	0,9	0,1	0,7	27,0	2,2	230
Dansk	1,8	1,0	2,6	0,0	0,2	0,5	-84,2	-82,7	116
Sprog og Int. Virksom- hedskommunikation	4,2	5,7	6,0	1,1	1,9	2,6	-0,9	-1,6	395
Psykologi	2,4	4,7	3,8	0,8	2,8	2,0	-1,2	-1,1	436
HUM KAND									
Engelsk almen	0,3	0,6	0,6	0,0	-	-	Stigning	Stigning	37
Sprog og International Virksomhedskommunikati- on	0,9	1,2	0,8	0,1	0,3	0,2	-13,6	-12,6	47
Psykologi	3,9	3,9	5,7	1,3	3,1	2,1	-1,7	-0,2	266
Turisme	0,7	1,9	2,2	0,4	0,3	0,9	4,1	0,8	252
Kultur, Kommunikation og Globalisering	2,5	2,4	2,7	0,4	1,6	1,7	-5,6	-5,4	294
SAMF BACH									
Økonomi/Oecon	2,0	2,9	2,1	0,1	0,2	0,2	-20,1	-21,1	75
Sociologi	4,7	2,9	4,2	0,4	0,5	0,3	-6,7	-0,0	474
Administration	3,3	1,5	3,5	1,2	0,1	0,4	12,5	5,3	406
Erhvervsjura/HA. Jur.	1,5	4,3	2,3	0,9	2,5	1,4	0,1	0,0	304
Erhvervsøkonomi/HA.	3,5	2,4	3,3	2,2	1,7	1,6	-0,2	0,5	717
SAMF KAND									
Økonomi/Cand.Oecon	1,1	0,8	1,3	0,0	-	0,0	Stigning	71,3	28
Sociologi	3,0	3,2	3,4	0,2	0,1	0,3	10,1	-0,4	125
Administration	3,3	2,7	3,0	1,2	0,1	0,2	19,7	11,7	119
Erhvervsju- ra/Cand.merc.jur.	1,5	1,3	3,1	0,9	0,9	1,8	-0,2	0,0	47
Erhvervsøkon- omi/Cand.merc	3,8	4,0	6,1	2,3	1,9	1,6	0,5	2,2	390

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser

Opgørelsen viser antal VIP- og DVIP- årsværk, der underviser på den enkelte uddannelse. Stigning i VIP/DVIP-ratio skal mindst udgøre 0,04 før det tæller som en stigning.

Ud af de 20 uddannelser på AAU har 10 haft en positiv udvikling i VIP/DVIP ratioen, hvilket er uændret i forhold til sidste år. 10 uddannelser har haft et fald, men på 5 af disse uddannelser har der været en vækst i antal VIP-årsværk. Årsagen til den faldende ratio skyldes dermed, at der samtidig har været en stigning i antallet af DVIP. I alt har 16 uddannelser haft en stigning i VIP-årsværk i forhold til 2009.

AAU fremhæver, at den faldende VIP/DVIP ratio skyldes et øget undervisningsudbud samt stigende optag. Desuden skyldes det for de humanistiske uddannelser udfordringer i forhold til i tilstrækkelig grad at kunne rekruttere VIP personale. AAU fremhæver desuden, at faldet i VIP/DVIP ratioen på bacheloruddannelsen i

Økonomi skyldes, at Økonomi har et lavt forbrug af DVIP, hvorfor ændringen dækker over et lille fald i brugen af DVIP, som giver et stort udslag på ratioen

Københavns Universitet, opgørelse af udvikling i undervisnings- og vejledningstimer pr 60 ECTS

	Undervisning (timer)			Vejledning (timer)			Samlet stigning (timer) 09/10-11/12	Samlet stigning (timer) 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
Dansk	299,0	322,0	304,7	12,0	10,0	7,0	21,0	0,6	784
Engelsk	204,0	210,0	336,0	12,0	12,0	20,0	6,0	140,0	592
Filosofi	235,0	306,0	305,8	9,0	11,0	5,4	73,0	67,2	250
Historie	294,0	264,0	292,0	2,0	5,0	-	-27,0	-4,0	651
Teologi	312,0	336,0	336,0	-	-	-	24,0	24,0	439
HUM KAND									
Dansk	126,0	131,0	168,0	23,0	15,0	13,8	-3,0	32,8	382
Engelsk	72,0	72,0	72,0	15,0	15,0	15,0	-	-	279
Filosofi	72,0	82,0	92,0	9,0	9,0	18,0	10,0	29,0	219
Historie	168,0	200,0	168,0	12,0	20,0	5,0	40,0	-7,0	413
Teologi	182,0	196,0	196,0	10,0	10,0	10,0	14,0	14,0	145
SAMF BACH									
Jura	322,0	283,0	266,0	1,0	1,0	0,3	-39,0	-56,7	2.535
Psykologi	260,0	303,0	353,3	5,0	2,0	1,3	40,0	89,7	758
Sociologi	330,0	337,0	300,3	3,0	4,0	2,7	8,0	-30,0	396
Statskundskab	271,0	274,0	295,8	3,0	18,0	3,0	18,0	24,8	814
Økonomi	544,0	552,0	548,0	6,0	7,0	2,5	9,0	0,5	1.156
SAMF KAND									
Jura	153,0	153,0	154,0	2,0	2,0	1,0	-	-	2.229
Psykologi	134,0	138,0	138,0	29,0	29,0	28,5	4,0	3,5	813
Sociologi	142,0	156,0	141,0	15,0	15,0	10,0	14,0	-6,0	364
Statskundskab	140,0	140,0	148,3	3,0	4,0	5,0	1,0	10,3	836
Økonomi	279,0	279,0	274,5	11,0	16,0	10,5	5,0	-5,0	721

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Timetallet er eksklusiv underviser/vejleders forberedelsestid. Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning. For Historie gælder det, at vejledningstimer er indeholdt i opgørelsen af "undervisningstimer", bortset fra vejledning til specialestuderende. For Psykologi gælder, at Ph.d.-årsværk først er inkluderet i VIP-årsværk i denne opgørelse for kalenderåret 2012.

Ud af de 20 uddannelser på KU har 10 haft en positiv udvikling i antallet af undervisnings- og vejledningstimer. Det er særligt de humanistiske uddannelser, der har haft en stigning, og bacheloruddannelsen i engelsk er uddannelsen med den største stigning på 140 timer pr. 60 ECTS siden 2009. Der er 4 uddannelser, som ved sidste års opgørelse havde haft en positiv stigning i forhold til 2009, men som i år har et fald. Der er 4 uddannelser, som ikke har haft nogen udvikling.

KU fremhæver, at faldet i undervisnings- og vejledningstimer på Jura skyldes en studiereform af uddannelsen. Tidligere var Jura bygget op om forelæsninger, hvor 200 studerende modtog undervisning, hvilket gav mulighed for at give de studerende mange konfrontationstimer. KU's egen vurdering er, at både det videnskabelige personale og de studerende er enige om, at en ændring i undervisningsformen, der foregår på seminarhold og dermed giver bedre kontakt til underviseren, men som samtidig giver færre timer for den enkelte studerende, i højere grad står mål med moderne kandidaters forventninger til undervisningsformer.

Københavns Universitet, opgørelse af udvikling i VIP/DVIP-ratio

VIP årsværk	DVIP årsværk	Stigning VIP/DVIP	Stigning VIP/DVIP	Bestand 2013
-------------	--------------	-------------------	-------------------	--------------

	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13	ratio 09/10-11/12	ratio 09/10-12/13	
HUM BACH									
Dansk	2,9	3,4	3,4	3,0	2,3	2,4	0,5	0,4	784
Engelsk	0,5	8,2	6,5	0,8	6,7	0,3	0,6	21,0	592
Filosofi	1,7	1,8	1,4	0,9	1,7	1,3	-0,8	-0,8	250
Historie	1,4	2,8	3,7	0,5	3,1	3,1	-1,9	-1,6	651
Teologi	11,2	12,2	13,1	1,2	1,7	1,6	-2,5	-1,6	439
HUM KAND									
Dansk	3,6	2,9	2,1	1,8	0,5	1,0	3,8	0,2	382
Engelsk	4,0	2,6	2,1	0,1	0,6	-	-35,7	Stigning	279
Filosofi	1,7	1,5	1,5	0,2	0,4	0,5	-4,8	-5,5	219
Historie	1,9	2,2	3,7	0,1	0,4	0,6	-13,5	-12,9	413
Teologi	6,6	7,2	7,7	0,6	0,8	0,8	-2,5	-1,8	145
SAMF BACH									
Jura	4,4	9,0	9,2	23,4	26,9	38,2	0,1	0,1	2.535
Psykologi	7,0	7,0	4,6	5,6	5,6	4,9	-0,0	-0,3	758
Sociologi	3,7	3,7	4,4	2,4	2,4	7,1	0,0	-0,9	396
Statskundskab	7,8	4,8	5,9	6,6	3,5	6,6	0,2	-0,3	814
Økonomi	13,5	12,5	10,5	17,4	17,8	17,8	-0,1	-0,2	1.156
SAMF KAND									
Jura	17,7	18,0	12,3	19,8	13,6	18,3	0,4	-0,2	2.229
Psykologi	8,9	8,9	8,2	15,2	15,2	12,1	0,0	0,1	813
Sociologi	7,0	7,0	4,4	3,0	3,0	4,6	-0,0	-1,4	364
Statskundskab	10,4	9,1	7,8	5,0	2,1	3,4	2,2	0,2	836
Økonomi	8,8	7,8	7,5	3,8	4,2	3,4	-0,4	-0,1	721

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser

Opgørelsen viser antal VIP- og DVIP- årsværk, der underviser på den enkelte uddannelse. Stigning i VIP/DVIP-ratio skal mindst udgøre 0,04, før det tæller som en stigning.

Ud af de 20 uddannelser på KU har 7 haft en positiv udvikling i VIP/DVIP ratioen, hvilket er uændret i forhold til sidste år. Der er 13 uddannelser, som har haft en negativ udvikling, 5 af disse har haft en stigning i antal VIP-årsværk. I alt har 8 uddannelser haft en vækst i antal VIP-årsværk i forhold til 2009.

KU kommenterer, at den faldende VIP/DVIP ratio på Økonomi skyldes, at en stor del af holdundervisningen varetages af undervisningsassistenter, der tæller med i DVIP-årsværket. Desuden kommenteres, at faldet på bacheloruddannelsen i psykologi skyldes et bevidst valg om at imødekomme et behov for at inddrage ekspertise fra profession og praksis i undervisningen f.eks. psykologer fra den kliniske praksis og udenlandske forskere med særlig relevant viden.

KU fremhæver derudover, at der på Økonomisk Institut er ansat et antal nye VIP-medarbejdere i 2013 og også vil blive det i 2014. Dertil kommer, at der i efteråret 2014 er rekord i antallet af nyansatte ph.d. studerende. Det betyder, at VIP- andelen allerede fra efteråret 2013 er styrket og vil blive styrket yderligere i 2014.

Supplerende indikatorer

Københavns Universitet havde udvalgt fem supplerende indikatorer for de 5 udvalgte samfundsvidenskabelige uddannelser samt teologi. Uddannelserne i økonomi, statskundskab, sociologi og psykologi har besluttet ikke længere at opgøre de tidligere indberettede supplerende indikatorer, da aktiviteterne vokser som planlagt, og udviklingen følges som led i andre aktiviteter på KU. KU fremhæver, at særligt den pædagogiske og didaktiske udvikling udføres i stigende omfang på tværs af universitetet, og hvorfor det ikke er muligt meningsfuldt at udskille den del, der

udføres specifikt på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, hvor uddannelserne har hjemme.

KU har derfor siden sidste studieår (2011/12) indmeldt 3 indikatorer på jura og teologi: 1) flere studiepladser, 2) flere midler brugt på pædagogisk udvikling og 3) studenter-underviser kontakt. Den tredje indikator er kun målt på Jura.

På teologi er der sket en stigning i antallet af studiepladser siden studieåret 2009/2010, mens der på jura ikke er sket en udvikling i denne indikator. Der er sket en positiv udvikling i midler brugt på pædagogisk udvikling på begge uddannelser. På bacheloruddannelsen i jura har der også været en positiv udvikling på studenter-underviser kontakt.

Roskilde Universitet, opgørelse af udvikling i undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS

	Undervisning (timer)			Vejledning (timer)			Samlet stigning (timer) 09/10-11/12	Samlet stigning (timer) 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
Historie	128,0	128,0	206,0	20,0	20,0	24,0	-	82,0	71
Dansk	162,0	172,0	214,3	12,0	12,0	18,0	10,0	58,3	69
Kultur og sprogødestudier	146,0	164,0	178,0	12,6	16,6	23,0	22,0	42,4	141
Psykologi	149,0	141,4	164,4	36,0	36,0	21,1	-7,6	0,5	143
Pædagogik og uddannelsesstudier	124,0	191,2	238,4	36,0	36,0	27,1	67,2	105,5	101
HUM KAND									
Historie	128,0	128,0	153,0	20,0	20,0	24,0	-	29,0	142
Dansk	162,0	105,0	199,0	12,0	25,2	26,0	-43,8	51,0	149
Kultur og sprogødestudier	146,0	164,0	174,0	12,6	16,6	44,0	22,0	59,4	195
Psykologi	68,0	129,2	138,8	38,6	38,6	16,8	61,2	49,0	266
Pædagogik og uddannelsesstudier	119,0	164,0	221,7	42,0	39,6	29,4	42,6	90,0	149
SAMF BACH									
Virksomhedsstudier	202,0	226,5	239,0	20,0	20,0	9,0	24,5	26,0	151
Socialvidenskab	150,3	150,3	176,0	31,6	31,6	32,0	-	26,1	170
Politik & adm.	145,2	145,2	192,0	31,6	31,6	32,0	-	47,2	127
Globale Studier	144,0	144,0	170,0	31,6	31,6	32,0	-	26,4	102
SAMF KAND									
Virksomhedsstudier	172,0	172,0	172,0	25,0	25,0	14,3	-	-10,8	155
Socialvidenskab	78,0	78,0	154,0	27,4	27,4	40,0	-	88,6	107
Forvaltning	85,0	85,0	130,0	25,9	25,9	40,0	-	59,1	263
Globale Studier	76,0	76,0	150,0	27,4	27,4	40,0	-	86,6	194
Politik & adm	74,0	74,0	173,0	27,4	27,4	40,0	-	111,6	87

Kilde: Timetallet er eksklusiv underviser/vejleders forberedelsestid. Stigning i antal undervisnings- og vejledningstimer skal mindst udgøre 1, før det tæller som en stigning. RUC bemærker, at RUC's bacheloruddannelser som udgangspunkt er indrettet således, at de studerende starter med basisstudier i deres første studieår, hvorefter følger de fagspecifikke fag, der fremgår af tabellen.

RUC's opgørelser af undervisnings- og vejledningstimer for bacheloruddannelserne baserer sig alene på tredje år af uddannelsen. RUC's bacheloruddannelser er som udgangspunkt indrettet således, at de studerende starter med basisstudier i deres første studieår, hvorefter de følger de fagspecifikke fag, der fremgår af tabellen. RUC oplyser, at på de samfundsvidenskabelige basisuddannelser har de studerende 203,3 undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS. For de humanistiske uddannelser er det tilsvarende tal 231,0 timer pr. ECTS. I 2012/13 trådte en ny studieordning i kraft, hvor de samfundsvidenskabelige basisuddannelser har 230,8 undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS og de humanistiske basisuddannelser har 260,0 timer pr. 60 ECTS.

På 17 ud af de 19 uddannelser på RUC har der været en positiv udvikling i antallet af undervisnings- og vejledningstimer pr. 60 ECTS. Det er en væsentlig stigning i forhold til sidste år, hvor der var 7 uddannelser med en stigning. Der er én uddannelse, som har samme niveau som 2009, og kandidatuddannelsen i virksomhedsstudier er eneste uddannelse med et fald på 11 timer, som udelukkende skyldes et fald i vejledningstimer.

RUC fremhæver, at de på en række uddannelser systematisk har arbejdet med at sikre de studerende øget undervisningstid, herunder særligt kurser, der introducerer eksternt optagne studerende på kandidatuddannelserne til videnskabelig metode og projektarbejdsformen. Der er tillige på en række uddannelser tilført ressourcer til undervisningsaktiviteter, der fremmer tilrettelæggelsen af en velstruktureret specialeproces med sigte på kortere gennemførelsestid.

Roskilde Universitet, opgørelse af udvikling i VIP/DVIP-ratio

	VIP årsværk			DVIP årsværk			Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-11/12	Stigning VIP/DVIP ratio 09/10-12/13	Bestand 2013
	09/10	11/12	12/13	09/10	11/12	12/13			
HUM BACH									
Historie	2,6	1,9	0,6	0,3	0,6	0,1	-5,9	-5,0	71
Dansk	2,7	2,3	0,6	0,2	0,4	0,2	-6,5	-9,7	69
Kultur og sprogødestudier	1,5	2,1	0,8	2,0	1,6	0,5	0,5	0,9	141
Psykologi	4,1	4,0	1,3	1,3	0,9	0,2	1,3	2,2	143
Pædagogik og uddannelsesstudier	2,1	2,4	0,9	0,1	0,2	0,0	-3,7	-0,1	101
HUM KAND									
Historie	2,6	1,9	1,2	0,3	0,6	0,3	-5,9	-5,0	142
Dansk	2,7	2,3	1,2	0,2	0,4	0,4	-6,5	-9,7	149
Kultur og sprogødestudier	1,5	2,1	1,6	2,0	1,6	0,9	0,5	0,9	195
Psykologi	4,1	4,0	2,6	1,3	0,9	0,5	1,3	2,2	266
Pædagogik og uddannelsesstudier	2,1	2,4	1,8	0,1	0,2	0,1	-3,7	-0,1	149
SAMF BACH									
Virksomhedsstudier	2,5	1,5	1,5	1,9	3,1	0,6	-0,8	1,2	151
Socialvidenskab	2,4	4,5	1,3	1,3	0,4	0,1	10,2	12,1	170
Politik & adm.	2,1	3,2	1,0	1,2	0,3	0,2	9,3	4,5	127
Globale Studier	0,8	2,2	1,5	0,4	0,3	0,1	5,0	17,6	102
SAMF KAND									
Virksomhedsstudier	2,5	1,5	1,2	1,9	3,1	0,7	-0,8	0,4	155
Socialvidenskab	2,4	4,5	2,5	1,3	0,4	0,2	10,2	12,1	107
Forvaltning	3,5	4,8	4,0	1,8	0,4	0,3	9,2	10,7	263
Globale Studier	0,8	2,2	1,5	0,4	0,3	0,1	5,0	8,0	194
Politik & adm	2,1	3,2	2,0	1,2	0,3	0,1	9,3	16,7	87

Kilde: Universitetets egne indberetninger til Styrelsen for Videregående Uddannelser. Stigning i VIP/DVIP-ratio skal mindst udgøre 0,04 før det tæller som en stigning.

På 13 ud af 19 uddannelser har RUC haft en stigning i VIP/DVIP-ratioen. Sidste år var der 11 uddannelser med en stigning. Alle de samfundsvidenskabelige uddannelser har haft en positiv udvikling, mens alle 6 uddannelser med negativ udvikling findes på humaniora. Ingen af disse 6 har haft en stigning i VIP-årsværk. Selvom 13 uddannelser har haft en positiv udvikling i VIP/DVIP-ratioen er der kun 5 uddannelser, som har haft en stigning i antal VIP-årsværk.